

مهاجرت مدیران نفتی؛ هشدار یا ادعا؟

کوچ متخصصان و با تجربه‌ها از صنعت نفت

شهراره امین نژاد

نفتی‌ها کوچ می‌کنند

۲۹ دی‌ماه بود که سیف‌اله جشن‌ساز معاون وزیر و رییس شرکت ملی نفت ایران هشدار داد: اگر وضعیت نظام حقوقی و دریافت کارکنان صنعت نفت به همین روال موجود ادامه یابد، احتمال خروج برخی از این کارکنان به خارج از کشور وجود دارد. او با بیان اینکه هم‌اکنون کارکنان صنعت نفت کمتر از سایر کشورها حقوق دریافت می‌کنند، تصریح کرد: در صورت عدم تأمین مالی کارکنان، ممکن است بخشی از آن‌ها به دیگر کشورها مهاجرت کنند. مدیر عامل شرکت ملی نفت با اشاره به اینکه هم‌اکنون در ۱۰۰ کشور در حال توسعه دنیا سهم نیروی انسانی ۵۶ درصد است، تصریح کرد: اما نقش منابع نیروی انسانی در ۶۳ کشور صادر کننده مواد خام تنها ۳۶ درصد است. جشن‌ساز یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی توسعه صنعت نفت را بررسی و وضعیت حقوقی و دریافت کارکنان صنعت نفت عنوان و تأکید کرد: در حال حاضر صنعت نفت در دنیا یک بازار رقابتی بوده که باید با بازارهای مختلف دنیا رقابت کند و نرخ نیروی کار در این صنعت در تمامی بازارهای دنیا مشخص شده است. این مقام ارشد نفتی ایران با اشاره به اینکه اگر بازارهای خلیج فارس، دریای شمال، اروپای غربی و آمریکا را از نظر میزان دریافت حقوق کارکنان مورد بررسی قرار دهیم، می‌بینیم در هر یک از این بازارها یک تعریف مشخص از میزان حقوق و دریافتی کارکنان وجود دارد که هم‌اکنون میزان دریافت حقوق کارکنان صنعت نفت ایران از تمامی این بازارها کمتر است.

بزرگترین زنگ خطر

معاون پشتیبانی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران هم، از احتمال رکود صنعت نفت در ۱۰ سال آینده به علت کم‌توجهی مسئولان به این صنعت خبر می‌دهد و می‌گوید: در چند سال اخیر تعداد قابل توجهی از کارکنان در حال خروج

شاید این لطیفه را شنیده باشید که به کسی گفتند اگر روزی رییس جمهور شود اولین کاری که خواهد کرد، چه خواهد بود؟ پاسخ فرد پرسش شونده این بود که اول برای خودش در شرکت نفت کاری دست و پا خواهد کرد! درست یا غلط این واقعیت را نمی‌توان انکار کرد که ذهنیت افکار عمومی ایرانیان نسبت به پرداخت حقوق‌های میلیونی به کارکنان وزارت نفت و دست‌اندرکاران صنعت نفت ایران دست‌کم در سه دهه اخیر همواره بحث انگیز بوده است. به راستی تا چه اندازه ذهنیت افکار عمومی با واقعیت همخوانی دارد؟ مهم‌تر اینکه میزان پرداختی‌ها در صنعت نفت ایران را بر اساس چه معیاری باید اندازه گرفت؟ آیا مقایسه حقوق نفتی‌ها با سایر کارکنان دولتی ایران قیاس مناسبی است یا مقایسه آن به حقوق هم‌تایان خارجی قیاس مع‌الفارق است؟ درست یا غلط، مهم این است که با اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری از ابتدای سال آینده کارکنان و مهندسان صنعت نفت ایران هم مشمول این قانون خواهند شد. اما نفتی‌ها به شدت با اجرای شدن قانون یادشده در صنعت نفت مخالف هستند. در تازه‌ترین واکنش معاون وزیر نفت ایران و رییس شرکت ملی نفت ایران هشدار داده است که احتمال مهاجرت برخی از متخصصان صنعت نفت ایران وجود دارد، موضوع چیست؟

شهریور ماه امسال غلامحسین نوذری وزیر نفت سابق ایران در مراسم وداع خود از وزارت نفت با اشاره به اجرایی شدن قانون نظام هماهنگ پرداخت (با همان قانون مدیریت خدمات کشوری) خطاب به مسعود میرکاظمی وزیر نفت دولت دهم تأکید کرد: آقای دکتر، این نظام قابلیت اجرایی در صنعت نفت را ندارد و تلاش کنید که این قانون اصلاح شود. اظهارات نوذری البته با صلوات مدیران صنعت نفت همراه شد نوذری به میرکاظمی توصیه کرد که نباید نظم زیبای موجود در وزارت نفت از بین برود و نظام هماهنگ پرداخت در وزارت نفت اجرا شدنی نیست؛ زیرا ما نمی‌توانیم زحمت آن کسی را که در گرمای بالای ۴۰ و ۵۰ درجه کار می‌کند را جبران نماییم.

دست نگه دارید!

سید علی صدرالسادات مدیر منابع انسانی شرکت فلات قاره ایران هم با اعلام اینکه قانون خدمات کشوری مشمول کارکنان صنعت نفت شده است، پیش‌بینی کرد اجرای این قانون در صنعت نفت زمینه ضربه خوردن به تولید، بی‌انگیزگی کارکنان، کاهش بهره‌وری، افزایش هزینه‌ها، شکاف بین شرکت‌های داخلی و خارجی را فراهم کند. او با بیان اینکه با وجود همه تلاش‌های مسئولان برای مستثنی کردن صنعت نفت از قانون خدمات کشوری، اما سرانجام کارکنان این صنعت مشمول اجرای این قانون شدند، گفت: معتقدیم باید برای صنعت نفت شرایطی فراهم شود که همچنان قانون خاص داشته باشیم و از این قانون نیز مستثنی شویم. صدرالسادات البته سه راهکار هم پیشنهاد داده است که به گفته او بر اساس برآوردهای صورت گرفته این راهکارها باید در جهت مدیریت ریسک و تحلیل ذی‌نفعان انجام شود. مدیر منابع انسانی شرکت فلات قاره از به تأخیر افتادن در اجرای این قانون در صنعت نفت به عنوان یکی از راهکارهای پیشنهادی یاد کرد و افزود: باید حداقل این قانون پس از اجرا در یک دوره آزمایشی و تجزیه و تحلیل نتایج و دستاوردهای آن در کل جامعه صنعت نفت اجرایی شود. وی همچنین از اجرای تدریجی قانون خدمات کشوری در صنعت نفت را به عنوان راهکار سوم یاد و خاطر نشان کرد: اجرای تأخیری و تدریجی این قانون در صنعت نفت توأمان با بررسی نتایج آن می‌تواند در بلندمدت آثار مثبت بیشتری به همراه داشته باشد.

اکنون غلامحسین نوذری خود به بخش خصوصی رفته است و باید دید مسعود میرکاظمی موفق خواهد شد تا صنعت نفت ایران را از دایره شمول قانون مدیریت خدمات کشوری مستثنی کند؟

از صنعت نفت هستند که بزرگترین زنگ خطری است که باید به آن توجه شود. به گفته محسن امیریان، در چند سال اخیر تعداد قابل توجهی از نیروهای انسانی صنعت نفت در حال خروج از این صنعت هستند که بزرگترین زنگ خطری است که باید به آن توجه شود. این مقام مسئول در شرکت ملی نفت ایران می‌افزاید: در حال حاضر درصد زیادی از نیروی انسانی صنعت نفت در سطوح بالا در حال بازنشستگی و خروج از صنعت نفت هستند، این در حالی است که بالغ بر ۷۰ درصد از کارکنان مدیریت اکتشاف حدود ۳۰ سال سن دارند که این مسئله نشان دهنده این است که جوان‌ترین تشکیلات صنعت نفت در مدیریت اکتشاف مشغول به کار هستند. امیریان با اشاره به تمایل زیاد دانشجویان و شهروندان به استخدام و فعالیت در صنعت نفت می‌گوید: این مسأله نشان می‌دهد نخبگان و بهترین آحاد جامعه جذب صنعت نفت می‌شوند، البته بیشترین ریزش را در صنعت نفت همین افراد دارند و این نکته به این معنی است که صنعت نفت توانسته است در نگهداری نیروی انسانی نخبه و خیره جدید خود موفق باشد. معاون پشتیبانی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران خاطر نشان می‌سازد: این مسئله زنگ خطری بزرگتر نسبت به خروج نیروهای قدیمی و باتجربه از صنعت نفت است و نشان دهنده آن است که این صنعت بیش از آن که بر روی فناوری و تکنولوژی‌های جدید سرمایه‌گذاری کند، باید در رابطه با تربیت و نگهداشت نیروی انسانی خود کار کند. او تأکید می‌کند: در صورتی که نظام هماهنگ در صنعت نفت پیاده‌سازی شود، قطعاً این صنعت ورشکست و منحل خواهد شد و افراد نخبه، کاردان و باتجربه از آن خارج خواهند شد. به گفته امیریان، در حال حاضر هر فردی که از صنعت نفت، به‌ویژه مدیریت اکتشاف، بازنشسته و خارج می‌شود با دستمزد چند برابر در جای دیگری از کشور مشغول به کار می‌شود که لازم است مسئولین به این مسئله توجه داشته باشند.

نوذری به جای سفارت ایران در چین، به نفت پارس رفت

دارد. این شرکت در سال ۱۳۳۷ تأسیس شده است و برخی محصولات این شرکت به مصارف داخلی و بعضی نیز به خارج کشور صادر می‌شود. نوذری هفتمین وزیر نفت پس از انقلاب است که پس از اتمام مأموریت وی در این وزارتخانه، پیشنهادات مختلفی از قبیل پذیرش سفارت در بعضی کشورها به وی شده بود. او متولد ۱۳۳۳، اهل نودان شهرستان کازرون و وزیر نفت کابینه اول محمود احمدی‌نژاد است که طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۹ نیز نماینده دوره چهارم و پنجم مجلس شورای اسلامی بوده است. او در تاریخ ۲۳ آبان ماه سال ۱۳۸۶ با کسب ۲۱۷ رأی موافق و ۲۰ رأی مخالف و ۹ رأی ممتنع توانست رأی اعتماد نمایندگان مجلس را برای تصدی وزارت نفت کسب کند. نوذری دارای مدرک مهندسی کاربردی نفت و مهندسی خاک‌شناسی و فوق لیسانس مدیریت صنعتی از دانشگاه تهران است.

سایت خبر آن‌لاین نوشت: این وزیر سابق نفت در طول دوران مدیریت خود در نفت به عنوان نفتی‌ترین وزیر پس از انقلاب تاکنون نسبت گرفت. به گفته بسیاری از مسئولان و کارشناسان نفتی، نوذری از جمله وزاری محسوب می‌شد که در طول مدیریت خود با مسئولان زیرمجموعه خود و حتی کارشناسان سطح پایین وزارتخانه نفت رابطه مستقیم و صمیمانه داشته است.

وزیر نفت سابق ایران در حالی پشت میز ریاست شرکت نفت پارس می‌نشیند که بنیان‌گذاران آن را این افراد تشکیل می‌دادند:

رئیس هیئت مدیره	عبدالعلی فرمانفرمائیان
نایب رئیس	سیروس فرمانفرمائیان
خزانه‌دار	فاروق فرمانفرمائیان
بازرس شرکت	محمدحسین فیروز
بازرس شرکت	کاوه فرمانفرمائیان
دیرعامل اداری	ابوالبشر فرمانفرمائیان
مدیرفنی	وارطان آزاریانی

«ما از این پس در خدمت شما در دولت خواهیم بود و جنابعالی بیش از من به ظرفیت‌های صنعت نفت واقف هستید.» این جمله‌ای بود که محمود احمدی‌نژاد در روز وداع غلامحسین نوذری با صندلی وزارت نفت و معارفه مسعود میرکاظمی عنوان کرد. وزیر نفت سابق ایران البته شناس مشاور رئیس جمهور شدن را چون کاظم وزیری همامانه، نخستین وزیر نفت دولت نهم، پیدا نکرد تا پس از گذشت چند ماه سرانجام مدیریت یک شرکت خصوصی را قبول کند. نوذری که پس از وداع با صدارت نفت با گمانه‌زنی‌های رسانه‌ها مبنی بر اینکه او سفیر ایران در چین خواهد شد، وقتی دید نه رئیس جمهور و نه مسعود میرکاظمی، وزیر نفت دولت دهم، دیگر سراغی از او نمی‌گیرند، تصمیم گرفت که پیشنهاد اعضای هیئت مدیره شرکت نفت پارس را بپذیرد و از این پس به رفت و فتق امور در این شرکت متعلق به بخش خصوصی بپردازد.

در همان روزهای نخست آغاز به کار دولت دهم بود که برخی رسانه‌ها نوشتند: نوذری بر خلاف وزیری همامانه که پس از برکناری از وزارت نفت به عنوان مشاور انرژی رئیس جمهور منصوب شد، بعد از دوران وزارت خود سمت و جایگاه خاصی به وی پیشنهاد نشد اما با استقرار کامل دولت دهم و ارزیابی مدیران ارشد دولت تصمیم بر کناره‌گیری وی از فعالیت‌های اقتصادی و نفتی گرفته شد. بر همین اساس، نوذری نیز از وزارت نفت خارج شده و در زیرمجموعه وزارت خارجه ایران به عنوان سفیر ایران در چین منصوب می‌شود و سفارت نوذری در چین قطعی شده و به زودی پس از رسانه‌ای شدن حکم به این کشور عزیمت خواهد کرد.

اما دیگر خبری نشد و نوذری چند ماهی را در یکی از ساختمان‌های قدیمی و فرعی وزارت نفت به سر برد و صبر پیشه کرد تا دولت سراغی از او بگیرد؛ تا اینکه صبر وزیر نفت سابق به سر آمد و به شرکت نفت پارس رفت تا سمت ریاست هیئت مدیره این شرکت را بر عهده بگیرد. شرکت نفت پارس یک شرکت خصوصی سهامی عام است که در زمینه تولید برخی فرآورده‌های نفتی نظیر روغن موتور، پارافین و روغن گریس فعالیت